

**Euroopan unionin
neuvosto**

**Bryssel, 12. joulukuuta 2022
(OR. en)**

15946/22

**MOG 140
COPS 609
CFSP/PESC 1707
COHAFA 120
RELEX 1720
YEMEN 2**

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Neuvoston päätelmät Jemenistä

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston istunnossaan 12. joulukuuta 2022 hyväksymät päätelmät Jemenistä.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT JEMENISTÄ

1. EU palauttaa mieleen aiemmat Jemenistä vuosina 2018 ja 2019 antamansa päätelmät ja seuraa tiiviisti ja erittäin huolestuneena maan tapahtumia umpikujan edelleen sävyttämässä poliittisessa tilanteessa. Viimeksi annettujen neuvoston päätelmien jälkeen EU:n on sekä laajentanut että syventänyt toimintaansa Jemenin kanssa. EU ja sen toimielimet ovat keskeisiä toimijoita YK:n rauhanpyrkimyksille annettavassa kansainvälisessä tuessa sekä humanitaarisissa kysymyksissä.
2. EU vahvistaa uudelleen periaatteellisen sitoutumisensa Jemenin yhtenäisyyteen, suvereniteettiin, itsenäisyyteen ja alueelliseen koskemattomuuteen sekä YK:n rauhanpyrkimysten ja YK:n erityislähettilään Hans Grundbergin välitystoimien tukemiseen. Tämä pitää sisällään tiiviin koordinoinnin YK:n erityislähettilään, EU:n toimielinten ja EU:n jäsenvaltioiden välillä. EU:n toiminnan vaikutusta tehostetaan entisestään huolehtimalla edustuksesta Jemeniä käsittelevissä keskeisissä kansainvälisissä kokoonpanoissa ja tekemällä yhteistyötä keskeisten alueellisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa. EU tukee presidentti Rashad Al Alimia ja presidenttineuvoston yhtenäisyyttä.
3. EU palauttaa mieleen 20. kesäkuuta 2022 annetut neuvoston päätelmät, joissa käsiteltiin yhteistä tiedonantoa ”Strateginen kumppanuus Persianlahden alueen kanssa”¹, ja vahvistaa Jemenin merkityksen strategisen kumppanuuden rakentamisessa Persianlahden alueen maiden kanssa, muun muassa maailmanlaajuisten humanitaaristen ja kehitystarpeiden sekä maailmanlaajuisten ja alueellisten turvallisuushaasteiden aloilla. EU:n keskeisiä painopisteitä ovat rauhan ja vakauden edistäminen, merellinen turvallisuus mukaan luettuna, ja jännitteiden lieventäminen laajemmalla Persianlahden alueella. Lisäksi EU vahvistaa pyrkivänsä syventämään vuoropuhelua ja koordinointia alueellisten toimijoiden kanssa alueellisen turvallisuuden ja vakauden edistämiseksi. Ottaen huomioon Jemenin konfliktin vaikutukset alueelliseen turvallisuuteen ja vakauteen EU kehottaa kansainvälisiä ja alueellisia toimijoita toimimaan rakentavasti jemeniläisten osapuolten kanssa ja antaa tunnustusta Persianlahden yhteistyöneuvoston ja naapurimaiden ponnisteluille rauhanpyrkimysten tukemiseksi Jemenissä.

---

¹ JOIN(2022) 13 final, julkaistu 18. toukokuuta 2022.

4. EU:n toiminta Jemenin kanssa on yhteydessä EU:n keskeisiin etuihin ja sitoumuksiin, joita ovat seuraavat: rauhan ja sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen tukeminen, humanitaarinen velvollisuus tukea Jemenin kansaa, naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan toimintaohjelman täytäntöönpano kaikkialla maailmassa, Jemenin merkitys keskeisille energian ja muiden hyödykkeiden meritoimitusreiteille, tavoite varmistaa Persianlahden alueen sekä Punaisenmeren ja Afrikan sarven turvallisuus ja vakaus ja tarve ehkäistä terroristijärjestöjen leviämistä.
5. EU korostaa tarvetta toimia humanitaarisen velvoitteen mukaisesti Jemenin kansan tukemiseksi. Kansainvälisen yhteisön toiminta, joka käsittää humanitaarisen avun antamisen ja Jemenin kehityksen tukemisen, on edelleen laajalti alirahoitettua. EU on myös sitoutunut lisäämään kehitysapua rauhanprosessin mukaisesti ja edistämään Jemenin talouden jälleenrakentamista, kunhan konfliktiin on löydetty kestävä poliittinen ratkaisu. On ratkaisevan tärkeää kiinnittää enemmän huomiota naisiin ja tyttöihin.
6. EU vahvistaa sitoutumisensa YK:n johtamaan rauhanprosessiin ja osallistavaan ratkaisuun. Vaikka vuosi 2022 on synnyttänyt odotuksia rauhanprosessin käynnistämisestä YK:n erityislähettilään neuvotteleman aselevon pohjalta, EU pitää valitettavana, että odotukset eivät ole vielä johtaneet toimiin. EU antaa tunnustusta Jemenin hallituksen rakentavalle lähestymistavalle aselevon aikana ja alueellisten toimijoiden, erityisesti Saudi-Arabian ja myös Omanin, käynnissä oleville pyrkimyksille jatkaa aselepoa. EU toistaa, että YK:n erityislähettiläällä Hans Grundbergilla on EU:n vahva tuki, ja kehottaa osapuolia jatkamaan rakentavaa yhteistyötä hänen kanssaan. On tavoiteltava kestävää tulitaukoa ja tuettava YK:n erityislähettilään ehdotuksia kolmiraitiseksi (poliittiseksi, turvallisuuteen liittyväksi ja taloudelliseksi) prosessiksi. Se toisi Jemenin konfliktiin oikeudenmukaisen ja osallistavan ratkaisun, jonka puitteissa naiset osallistuvat politiikkaan täysimääräisesti, tarkoituksenmukaisesti ja tasavertaisesti kaikilla tasoilla. EU:n tuki perustuu yhdennettyyn lähestymistapaan, joka kattaa kaikki raiteet ja jossa keskitytään välitystoimien tukemiseen ja koordinointiin sekä vuoropuhelua ja tulitaukoa koskeviin aloitteisiin.

7. EU kehottaa hutheja luopumaan ehdottomista kannoista ja toimimaan rakentavasti YK:n erityislähettilään kanssa. Se korostaa, että on tärkeää palauttaa aselepo ja laajentaa sitä edelleen sekä ylläpitää ja laajentaa kaikkia liitännäistoimenpiteitä, mukaan lukien teiden avaaminen uudelleen Taizissa ja muilla hallintoalueilla, polttoainetoimitukset Hodeidahin satamaan sekä saapuvat ja lähtevät kaupalliset lennot Sana'assa.
8. EU on huolissaan osapuolten 2. huhtikuuta 2022 sopiman aselevon raukeamisesta 2. lokakuuta ja tuomitsee jyrkästi drooni-iskut, joita huthit ovat al-Dabban satamaan 21. lokakuuta tehdystä iskusta alkaen toistuvasti kohdistaneet Jemenin satamainfrastruktuuriin. EU kehottaa erityisesti hutheja ottamaan huomioon YK:n erityislähettilään kehotuksen rauhaan ja pidättyvyyteen jatkettaessa aselevon uusimisesta ja laajentamisesta käytäviä neuvotteluja. Kaikki hyökkäykset on lopetettava. Siviili-infrastruktuuriin, kuten öljy-yhtiöiden laitteistoihin ja alueella liikennöivään kauppalaivastoon, kohdistuvia iskuja tai iskuilla uhkaluja ei voida hyväksyä, ei myöskään merellisen turvallisuuden merkityksen vuoksi. YK:n turvallisuusneuvosto, joka edustaa kansainvälistä yhteisöä rauhaan ja turvallisuuteen liittyvissä asioissa, määritteli 21. lokakuuta tehdyn iskun terrori-iskuksi. EU toistaa olevansa huolissaan kehittyneen ohjus- ja droniteknologian leviämisestä alueella.
9. EU tukee edelleen vihollisuuksien lopettamista käsittelevää kansainvälistä työryhmää, joka kokoaa yhteen YK:n, EU:n jäsenvaltiot, Yhdysvallat ja muut kansainväliset kumppanit, sekä YK:n erityislähettilään pyytämää koordinoitimekanismia Track II -sovittelijoiden välille. On olennaisen tärkeää tukea naisten täysimääräistä, merkityksellistä ja tasapuolista osallistumista politiikkaan kaikilla tasoilla pitäen tavoitteena osallistavia neuvotteluja, joissa ovat mukana kaikki asianomaiset osapuolet, myös kansalaisyhteiskunta, naiset ja nuoret.
10. EU on sitoutunut Jemenin alueelliseen koskemattomuuteen ja osallistavan ratkaisun välttämättömyyteen. Se tukee presidentti Al-Alimin pyrkimyksiä ja kehottaa kaikkia osapuolia, myös Etelän siirtymäneuvostoa, tunnustamaan presidenttineuvoston yhtenäisyyden perustavanlaatuisen merkityksen Jemenin kestävän rauhan kannalta.
11. Laajemmassa yhteydessä EU pani tyytyväisenä merkille Jemenin myönteiset äänestyskannat YK:n yleiskokouksessa, jossa tuomittiin Venäjän Ukrainaa vastaan toteuttama hyökkäys ja korostettiin olevan tärkeää, että Jemen tukee monenvälisillä foorumeilla jatkossakin Ukrainan alueellista koskemattomuutta ja sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen suojelua.

12. EU kehottaa konfliktin osapuolia pidättymään kaikista vihamielisyyksistä ja noudattamaan täysimääräisesti kansainvälistä humanitaarista oikeutta. EU kehottaa osapuolia vapauttamaan asevoimien värväämät lapset ja tekemään yhteistyötä YK:n ja muiden humanitaaristen järjestöjen kanssa lasten uudelleensopeuttamiseksi omiin yhteisöihinsä. Osapuolten on varmistettava siviilien, erityisesti naisten ja lasten ja vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden, mukaan lukien uskonnolliset vähemmistöt, sekä maahanmuuttajien, turvapaikanhakijoiden, maan sisällä siirtymään joutuneiden henkilöiden ja pakolaisten täysimääräinen ja asianmukainen suojelu Jemenissä.
13. EU on yhä erittäin huolestunut Jemenin katastrofaalisesta humanitaarisesta tilanteesta, sillä yli 70 prosenttia väestöstä tarvitsee humanitaarista apua ja yli puolet väestöstä kärsii akuutista ruokaturvattomuudesta. EU kehottaa osapuolia varmistamaan humanitaaristen avustustarvikkeiden ja henkilöstön täysimääräisen, turvallisen, nopean ja esteettömän pääsyn kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja humanitaaristen periaatteiden mukaisesti kaikkien apua tarvitsevien ihmisten, myös vammaisten henkilöiden, ulottuville ilman syrjintää kaikilla katastrofista kärsivillä hallintoalueilla. EU kehottaa välittömästi poistamaan kaikkialta maasta merkittävät hallinnolliset ja byrokraattiset rajoitukset, jotka haittaavat humanitaarisen avun perillepääsyä ja kehitystoimia sekä vapauttamaan humanitaaristen järjestöjen nykyisen ja aikaisemman kansainvälisen ja paikallisen henkilöstön jäsenet. Lisärajoituksia, esimerkiksi ns. mahram-vaatimusta, jonka erityisesti huthit ovat asettaneet naispuolisille avustustyöntekijöille, ei voida hyväksyä.
14. EU on huolissaan Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen vaikutuksista Jemeniin ruokaturvaan ja etsii ratkaisuja, joilla lievennetään kyseisen sodan vaikutusta ruoan tuotantoketjujen eheyteen ja globaaliin tuotantokapasiteettiin. EU lisää humanitaarista tukeaan Jemenille vuosina 2022 ja 2023 siitä huolimatta, että Venäjän Ukrainaa vastaan käymä hyökkäyssota on synnyttänyt Euroopassa uusia humanitaarisia tarpeita. Jemenin konfliktin alusta lähtien EU on antanut apua yli 1,3 miljardia euroa ja kantaa edelleen huolta maan vaikeasta humanitaarisesta tilanteesta.
15. EU kehottaa jälleen kaikkia avunantajia kanavoimaan rahoitustukea monenvälisen humanitaarisen järjestelmän kautta ja varmistamaan näin hyvin koordinoitua ja tehokkaampia humanitaarisia toimia ja kehitystoimia. EU tukee täysin YK:n ja muiden humanitaaristen ja kehitysjärjestöjen toiminnan roolia ja läsnäoloa maan kaikissa osissa.

16. Jemenin humanitaaristen tarpeiden keskeisenä taustatekijänä on talouden tila, jota varten tarvitaan rakenteellista ja pitkän aikavälin lähestymistapaa. EU kehottaa osapuolia sekä kansallisia, alueellisia ja kansainvälisiä toimijoita puuttumaan Jemenin vaikeaan taloudelliseen tilanteeseen ja on edelleen valmis ja sitoutunut tukemaan rauhanpyrkimykseen ja pitkän aikavälin elpymiseen liittyviä taloudellisia osatekijöitä.
17. EU korostaa tarvetta jatkaa vakavien ihmisoikeusloukkausten riippumatonta ja puolueetonta seurantaa ja dokumentointia sekä vastuuvollisuuden ja siirtymäkauden oikeusjärjestelyjen täysimääräistä sisällyttämistä rauhanprosessiin, ja muistuttaa naisten ratkaisevasta roolista. Se kehottaa jemeniläisiä osapuolia, alueen maita ja laajempaa kansainvälistä yhteisöä pitämään tätä asiaa esillä ja tutkimaan edelleen vaihtoehtoja sellaisen riippumattoman mekanismin perustamiseksi, jonka avulla ehkäistään ihmisoikeusloukkausten ja -rikkomusten rankaisemattomuutta ja puututaan siihen, jotta voitaisiin välttää Jemenin kansan kärsimysten jatkuminen. EU kehottaa osapuolia ehkäisemään konflikteihin liittyvää seksuaalista väkivaltaa ja hyväksymään sitoumuksia syyllisten saattamiseksi vastuuseen teoistaan.
18. EU kehottaa kaikkia toimijoita, erityisesti hutheja, vapauttamaan siepatut ja kaikki laittomasti tai mielivaltaisesti pidätetyt henkilöt. Kidutus sekä seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva väkivalta, joka kohdistuu muun muassa ihmisoikeuspuolustajiin ja toimittajiin, on lopetettava. EU vetoaa myös Jemenin hallitukseen ja hutheihin vankien vaihdon jatkamiseksi.
19. EU toistaa antavansa täyden tukensa Jemeniä koskevalle YK:n valvonta- ja tarkastusmekanismille (UNVIM), jatkaa rahoitustaan ja kannustaa myös muita avunantajia antamaan tukea. EU kehottaa Jemenin hallitusta ja sitä tukevaa liittoutumaa tukemaan UNVIM:ää sen operatiivisten tarkastus- ja valvontatoimien toteuttamisessa Hodeidahissa, Jeddahissa ja King Abdullah Port -satamassa.
20. EU on tyytyväinen siihen, että ensimmäisen vaiheen käynnistämiseen tarvittava riittävä rahoitus kelluvana varastointi- ja purkulauttana käytettävän SAFER -säiliöaluksen aiheuttamien uhkien ratkaisemiseksi on löytynyt. EU tukee YK-johtoisia toimia sovitun ratkaisun täytäntöön panemiseksi. EU kehottaa Yhdistyneitä kansakuntia tehostamaan toimiaan suunnitelman toteuttamiseksi. Siihen asti olisi otettava asianmukaisesti huomioon myös valmiussuunnitelmat vuodon, tulipalon tai räjähdysten varalta, koska ympäristövaarat saattavat olla seurauksiltaan tuhoisia.

21. Merellinen turvallisuus vaikuttaa voimakkaasti kansainväliseen kauppamerenkulkuun. EU on valmis tehostamaan toimiaan luottamuksen lisäämiseksi ja merellisen turvallisuuden edistämiseksi laajemmalla Persianlahden alueella ja Punaisellaamerellä. Tässä avustavat, toisiaan täydentävällä tavalla, EUNAVFOR Atalanta -operaatio ja koordinoitu läsnäolo merialueilla -konseptin täytäntöönpano luoteisella Intian valtamerellä sekä tehostettu yhteistyö ja koordinointi käynnissä olevan eurooppalaisjohtoisen Hormuzinsalmessa toteutettavan merellisen tilannetietoisuusaloitteen (EMASOH) kanssa.
-